נרוזדער מאָרד

העכסט אינטערעסאנטער און שפּאַנענדער ראָמאַן

(פאָרזעצונג)

נאַנאַן האָט א ציטער געטאָן. ווען זי האָט דורכגעלעזן די דאָזיקע שורות. זי האָט דערזעען, דעם נאָמען פון איר גע־ליבטן געאָרג.

— רוף דזשאָן ווילסאָן ! — האָט זי געשריען צו עממאַ'ן.

אין אייניקע מינוטן אַרום איז דזשאָן ווילסאָן אַריינגעקומען אין צימער און האָט זיך געשטעלט פאַר דער שיינער נאַנאַן. לאַנגענדיק אים די צייטונג.

דזשאָן ווילסאָן האָט זי אָנגעקוקט מיט שטוינען.

— לעזט דעם דאָזיקן אויפרוף ! — האָט נאַנאַן ווידערהאָלט, — מען רופט אייך !

דזשאָן ווילסאָן האָט דורכגעלעזן דעם אויפרוף פון אָנפאַנג ביז צום סוף. ער איז געווארן דויס, ווי פייער, זיינע אויגן האָ־בען אָנגעהויבן צו גלינען און ער האָט אויס־געדרוקט.

— דער יונגער גראַף רופט מיך ! איך מוז גיין ! עס האַנדלט זיך וועגן דער ערע פון דער פאַמיליע טשעוויק.

— אַלזאָ ווילט איר גיין אין מיר לאָזן דאָ אַליין ? — האָט נאַנאַן געפרעגט.

—איך מוז עס אָבער טאָן !

דזשאָן ווילסאָן איז געשטאַנען אייניקע מינוט, ווי א פאַרשטיינערטער. ער האָט ניט געוואוסט, וואָס צו ענטפערן. ענדלאַך האָט ער אויסגעשטאַמלט :

— איצט מוז איך גיין אין שלאָס טשעו־וויק, איך וועל אָבער צוריק קומען. איך וועל קומען צו אייך יעדן טאָג.

נאַנאַן האָט געשאָקלט טרויעריק מיט'ן קאָפּ און האָט געזאָגט :

— דאָס איז אוממעגלאַך.

פאַר וואָס מאָרעמואַזעל נאַנאַן ?

— ווייל איך מוז אוועקפאָרן פון דאָ־נען.

— דאָן קאָנט איר דאָך מיטנעמען אויך עממאַ'ן ?

— איך קאָן עס ניט טאָן, ווייל איך פאָר אָן מיין ווילן, מען צווינגט מיך דער־צו.

— אַך, נאַנאַן, וואָס טוט מען אַלזאָ ?

— האָט דזשאָן ווילסאָן אויסגערופן מיט פאַרצווייפלונג אין זיין שמיעמע.

—איך ווייס עס אויך ניט, — האָט נאַ־נאַן געזיפצט.

אייניקע מינוטן האָבן ביידע געשווייגן. זיי האָבן ניט געוואוסט וואָס צו ריידן און וואָס צו טאָן. נאַנאַן מוז אוועקפאָרן. זי קאָן זיך ניט העלפן. דער באַנקיר האָט זי אין די הענט און זי מוז טאָן, וואָס ער הייסט איר. דזשאָן ווילסאָן מוז פאָרן אין שלאָס טשעוויק. מען רופט אים. וואָס זשע וועט אַלזאָ ווערן פון דער אומגליקלאַ־כער עממאַ'ן ?

ענדלאַך האָט זיך נאַנאַן איבערגעלייגט, א נייער געדאַנק איז איר געקומען אין קאָפּ.

— פּלייטס וועט גראַף געאָרג נעמען עממאַ'ן צו זיך ? — האָט זי פּלוצלונג געזאָגט צו זיך אַליין.

ראַן האָט זי זיך געוועגדעט צו דזשאָן ווילסאָן און האָט אים געזאָגט.

— איצט מוז איך גיין אין שלאָס טשעו־וויק. איך האָב נאָך א גוט וואָרט ביי גראַף געאָרג, וואָלט, ער זי געוויס געקומען צו זיך אין שלאָס.

דזשאָן ווילסאָן איז אויפגעשפּרונגען פון פרייד.

— איר האָט רעכט מאָרעמואַזעל נאַ־נאַן ! — האָט ער אויסגערופן, — גראַף געאָרג און גרעפין אַליס וועלן נעמען דאָס קינד צו זיך ! דאָס איז א גוטע אידייע פון אייך, מיס נאַנאַן.

— דאָס איז דער אייניציקער מיטל, — האָט נאַנאַן פאַרטראַכט געזאָגט.

— נו, איצט וועל איך גיין, — האָט ווילסאָן אויסגערופן.

— וואָרט נאָך א ווייַלע. איך האָב נאָך מיט אייך עפּעס צו ריידן, — האָט נאַנאַן געבעטן.

ווילסאָן איז געבליבן שטיין פאַר איר.

— איך האָב שוין געזאָגט, אז איך מוז אוועקפאָרן אין א ווייטן לאַנד, — האָט נאַנאַן לאַנגזאַם געזאָגט. — איך ווייס ניט, ווען איך וועל צוריק קומען. דערפאַר וואָלט איך זייער געוואָלט זען נאָך אמאָל פאַר מיין אוועקפאָרן גראַף געאָרג טשעוויק.

— אַ, איך פאַרשטיי ! — האָט ווילסאָן אויסגערופן, — איר ווילט איך זאָל גיבן צו פאַרשטיין גראַף געאָרג ער זאָל אייך באַזוכן.

— יאָ, ליבער ווילסאָן, זאָגט איר עס מיר צו ?

— געוויס מיס נאַנאַן !

— איך דאַנק אייך, דזשאָן ווילסאָן ! איך וויל אָבער ער זאָל מיך נאָך היינט באַזוכן, ווייל . . .

— ווילט איר דען אַזוי שנעל אָפּרייזן ?

— איך ווייס אַליין ניט. איך האָב אייך שוין געזאָגט, אז מען צווינגט מיר רייזן.

— איך וועל בעטן גראַף געאָרג, ער זאָל נאָך היינט קומען צו אייך.

— איך דאַנק אייך נאָכאַמאָל, — האָט נאַנאַן געזאָגט.

אייניקע מינוט שפּעטער איז דזשאָן ווילסאָן אוועקגעפאָרן אין שלאָס טשע־וויק.

דזשיימס קאַרסטן שטאַרבט

ווי קומט עס, וואָס גראַף געאָרג האָט געזוכט דזשאָן ווילסאָן דורך צייטונגען ? וואָס איז געווען די אורזאַך, וואָס געאָרג האָט געשריבן, אז די ערע פון דער פאַמי־ליע טשעוויק הענגען אָפּ פון דזשאָן ווילי־סאָן.

גראַף געאָרג האָט ניט געטאָן די קלעי־סטע זאַך אָן וויסן און ווילן פון אַדוואָקאַט שאַרפּ. ווען ער האָט אַרויסגעגעבן אַזאַ אויפרוף אין די צייטונגען, האָט עס גע־ווים דער אַדוואָקאַט שאַרפּ געהייסן. ווי קומט עס אָבער, אז דער קלוגער און אַי־בערגעגעבענער אַדוואָקאַט שאַרפּ זאָל הייי־סען געבן אַזאַ מעלדונג אין די צייטונגען ?

אום עס צו דערקלערן, מוזן מיר זיך אומקערן מיט אייניקע צייט צוריק אין שלאָס טשעוויק, און דערציילן וואָס דאָרט איז פאָרגעקומען.

זייט גראַף אַלפרעד איז אוועקגעפאָרן, האָט מען אויפגעהערט צו ריידן פון אים אין שלאָס טשעוויק. ניט געאָרג און ניט אַלעס און ניט קיין אייניער פון די דיינער האָבן אמאָל דערמאָנט זיין נאָמען. געאָר־גען און אַליס'ן האָט עס זייער געקריינט, וואָס זייער אָנקל איז אַזאַ פאַרדאַרבענער און שלעכטער מענש. זיי האָבן אָבער ניט געאָנט העלפן און פלעגן דערפאַר וועגן אים ניט־ריידן.

אין א שיינעם פרימאָרגן, ווען גראַף גע־אַרג מיט זיין שוועסטער זיינען געזעסן ביים פרישטיק, איז אַריינגעקומען א דינער און האָט זיי געמעלדעט, אז דער אַלטער דזשיימס קאַרסטען פילט זיך שלעכט און האָט געשיקט זיי רופן.

גראַף געאָרג מיט זיין שוועסטער האָבן זיך באַלד אויפגעהויבן פון טיש און זיינען געלאָפן צום שטיבעלע, וואו דער אַלטער קאַרסטען האָט געוואוינט. זיי האָבן אים געפונען זיצנדיק אין זיין שטול און זיי האָבן זיך צוגעזעצט לעבן אים. געאָרג האָט גענומען זיין האַנט, זי איז געווען קאַלט ווי אייז, דער טויט האָט אים שוין באַריר.

דער אַלטער האָט געאָטעמט זייער שווער און האָט ניט געענטפערט.

— דערקאַנסטו מיך ניט, דזשיימס ? איך בין געאָרג, דיין געאָרג.

— דו ביזט עס, געאָרג ? — האָט דער אַלטער געפרעגט מיט א שוואַכער שטימע, איך זע דיך ניט, מיינע אַלטע אויגן זעען שוין ניט, דער טויט האָט זיי שוין פאַר־צוינגן מיט זיין שוואַרצן שלייער.

— פאַר וואָס האָט מען ניט געשיקט נאָך א דאָקטער ? — האָט געאָרג אויס־גערופן. — זאָל מען שיקן רופן א דאָקטאָר.

— עס איז אומזיסט, געאָרג, — האָט דער אַלטער מאַן געזאָגט לאַנגזאַם. מיר קאָן שוין קיין דאָקטאָר ניט העלפן. איך מוז שטאַרבן, עס איז שוין צייט.

— וואָס רעדט איר ? — האָט געאָרג אויסגערופן מיט טרערן אין די אויגן, איר קאָנט נאָך לעבן ! איר קאָנט נאָך גע־זונט ווערן.

גרעפין אַליס איז געזעסן פון דער אַנ־דערער זייט פון קאַרסטענס שטול און האָט געוויינט שטילערהייט.

— ווייַנט ניט קינדער, — האָט דער אַלטער געבעטן, — יעדער מענש מוז שטאַרבן, איך וויל איצט שטאַרבן, ווייל איך ווייס, אז איך וועל אויף זיינער וועלט קאָנען קומען צו אייער פאָטער און אים זאָגן, אז די ערע פון זיין פאַמיליע און זיין גוטער נאָמען זיינען געראַטעט. דער מאַן וועלכער האָט געוואָלט מאַכן דעם נאָמען טשעוויק צו שאַנדע און צו שפּאָט אין מער ניטאָ אין ענגלאַנד און ווען ער זאָל זאָגאַר צוריקקומען, וועט ער שוין מער ניט טראָגן דעם נאָמען טשעוויק.

דער אַלטער שטאַרבנדער מאַן האָט גע־רעדט זייער לאַנגזאַם. עס איז געווען דייט־לאַך, אז די דאָס ריידן ווערט אים מיט יעדער מינוט אַלץ שווערער און שווערער. ער האָט נעמען זיך אָפּרוען אייניקע מינוט און אַטעמען.

— גראַף געאָרג זיינען מיר אַליין ?— האָט דער שטאַרבענדער פּלוצלונג גע־פרעגט. — הערט אונז קיינער ניט ?

— מיר זיינען אַליין, — האָט געאָרג גענענטפערט, — נאָר איך און אַליס געפי־נען זיך איצט אין צימער.

אַליס איז אויך דאָ ? — האָט דער אַל־טער געפרעגט.

— יאָ. — האָט געאָרג געענטפערט.

— דאָן נאָנען אַליין, ווייל איך האָב עפּעס אין אונז לאָזן אַליין, ווייל איך האָב עפּעס

— ווען איר זאָלט וועלן זאָגן פאַר עמ־מאַ א גוט וואָרט ביי גראַף געאָרג, וואָלט, ער זי געוויס געקומען צו זיך אין שלאָס.

דזשאָן ווילסאָן איז אויפגעשפּרונגען פון פרייד.

— איר האָט רעכט מאָרעמואַזעל נאַ־נאַן ! — האָט ער אויסגערופן, — גראַף געאָרג און גרעפין אַליס וועלן נעמען דאָס קינד צו זיך ! דאָס איז א גוטע אידייע פון אייך, מיס נאַנאַן.

— דאָס איז דער אייניציקער מיטל, — האָט נאַנאַן פאַרטראַכט געזאָגט.

— נו, איצט וועל איך גיין, — האָט ווילסאָן אויסגערופן.

— וואָרט נאָך א ווייַלע. איך האָב נאָך מיט אייך עפּעס צו ריידן, — האָט נאַנאַן געבעטן.

ווילסאָן איז געבליבן שטיין פאַר איר.

— איך האָב שוין געזאָגט, אז איך מוז אוועקפאָרן אין א ווייטן לאַנד, — האָט נאַנאַן לאַנגזאַם געזאָגט. — איך ווייס ניט, ווען איך וועל צוריק קומען. דערפאַר וואָלט איך זייער געוואָלט זען נאָך אמאָל פאַר מיין אוועקפאָרן גראַף געאָרג טשעוויק.

— אַ, איך פאַרשטיי ! — האָט ווילסאָן אויסגערופן, — איר ווילט איך זאָל גיבן צו פאַרשטיין גראַף געאָרג ער זאָל אייך באַזוכן.

— יאָ, ליבער ווילסאָן, זאָגט איר עס מיר צו ?

— געוויס מיס נאַנאַן !

— איך דאַנק אייך, דזשאָן ווילסאָן ! איך וויל אָבער ער זאָל מיך נאָך היינט באַזוכן, ווייל . . .

— ווילט איר דען אַזוי שנעל אָפּרייזן ?

— איך ווייס אַליין ניט. איך האָב אייך שוין געזאָגט, אז מען צווינגט מיר רייזן.

— איך וועל בעטן גראַף געאָרג, ער זאָל נאָך היינט קומען צו אייך.

— איך דאַנק אייך נאָכאַמאָל, — האָט נאַנאַן געזאָגט.

אייניקע מינוט שפּעטער איז דזשאָן ווילסאָן אוועקגעפאָרן אין שלאָס טשע־וויק.

דזשיימס קאַרסטן שטאַרבט

ווי קומט עס, וואָס גראַף געאָרג האָט געזוכט דזשאָן ווילסאָן דורך צייטונגען ? וואָס איז געווען די אורזאַך, וואָס געאָרג האָט געשריבן, אז די ערע פון דער פאַמי־ליע טשעוויק הענגען אָפּ פון דזשאָן ווילי־סאָן.

גראַף געאָרג האָט ניט געטאָן די קלעי־סטע זאַך אָן וויסן און ווילן פון אַדוואָקאַט שאַרפּ. ווען ער האָט אַרויסגעגעבן אַזאַ אויפרוף אין די צייטונגען, האָט עס געוו־ווים דער אַדוואָקאַט שאַרפּ געהייסן. ווי קומט עס אָבער, אז דער קלוגער און אַי־בערגעגעבענער אַדוואָקאַט שאַרפּ זאָל הייי־סען געבן אַזאַ מעלדונג אין די צייטונגען ?

אום עס צו דערקלערן, מוזן מיר זיך אומקערן מיט אייניקע צייט צוריק אין שלאָס טשעוויק, און דערציילן וואָס דאָרט איז פאָרגעקומען.

זייט גראַף אַלפרעד איז אוועקגעפאָרן, האָט מען אויפגעהערט צו ריידן פון אים אין שלאָס טשעוויק. ניט געאָרג און ניט אַלעס און ניט קיין אייניער פון די דיינער האָבן אמאָל דערמאָנט זיין נאָמען. געאָר־גען און אַליס'ן האָט עס זייער געקריינט, וואָס זייער אָנקל איז אַזאַ פאַרדאַרבענער און שלעכטער מענש. זיי האָבן אָבער ניט געאָנט העלפן און פלעגן דערפאַר וועגן אים ניט־ריידן.

אין א שיינעם פרימאָרגן, ווען גראַף גע־אַרג מיט זיין שוועסטער זיינען געזעסן

א נאַנץ לעבן האָט זי געקליבן א סענט צו א סענט

פון מאַקס סאַרדער

ניט לאַנג צוריק האָט אין ניו־יאָרק פאַסירט א מאָרדער פאַל, וואָס האָט פונדעסטוועגן, גאַנץ ווייניק פאַראינטע־רעסירט די אַרומיקע מענשן, און גאַנץ ווייניק האָבן זיך אויף דעם אַרומגע־קוקט.

מעגלאַך אז דאָס איז געווען דערפאַר, וואָס ניו־יאָרק איז אַזאַ ריזיק - גרויסע זשטאָט, און וואָס עס איז דאָרט אַזאַ געוויינלאַכע זאַך א זעלבסטמאָרד, אָדער א פאַרזוך צו נעמען זיך דאָס לעבן.

די פרוי, מיני זילאַנד, אין עלטער פון 65 יאָר, איז אַליינע פון יענע פרויען, וועלכע האָט געמאַכט א פאַרזוך צו נעמען זיך דאָס לעבן. זי האָט זיך גע־וואָרפן אונטער די רעדער פון אַן אַנקו־מענדיקער סאַבוועי טריין, אָבער עס האָט פאַסירט א גליק צו איר אומגליק! דער מאָטאָרמאַן האָט אין צייט באַוויזן צו פאַרהאַלטן די טריין און די פרוי איז נאָר לייכט צעקראַצט געווארן אויף די הענט און אויפן פּנים. זי איז אָבער געווען אַזוי שרעקלאַך דערגערוירט, אז זי האָט געמוזט געבראַכט ווערן אין א האָספּיטאַל.

אין האָספּיטאַל האָט מען די פרוי גע־האַלטן א פאָר וואָכן צייט, ביז זי איז אינגאַנצן געזונט געווארן און זי איז געווען אין א לאַנג אַליין צו פאַרלאָזן דעם האָספּיטאַל. אָבער דאַמאָלסט האָט זי נאָך געהאַט א טרייעל אויף זיך. זי האָט זיך געדאַרפט פאַרענטפערן אין קאָרט, פאַרוואָס זי האָט געוואָלט רויבן א לעבן, וואָס נאָט אַליין האָט איר גע־געבן.

און די אַלטע, צעבראָכענע פרוי האָט דערציילט א מאַרנע און ריירדיקע געשיכ־טע.

זי איז אַן אַלמנה, זיין לאַנגע, לאַנ־גע יאָרן. זי געדיינקט שוין אַליין ניט ווי לאַנג צוריק דאָס איז געווען, ווען זי האָט געהאַט א מאַן. דער מאַן אירער איז געשטאָרבן אין זיינע אינגסטע יאָרן פון א שווערער קראַנקהייט, און זי איז געבליבן אַליין, מיט א קליין קינד אויף די הענט. זי האָט זיך געמוזט צו־פּאַסן צו די אומשטענדן און זי האָט אָנ־געהויבן צו זוכן פּרנסה פאַר זיך. זי האָט געטאָן וואָס זי האָט געקאָנט. זי האָט געאַרבעט ביי וואָס עס האָט זיך גע־מאַכט. זי האָט געדינט אין פרעמדע הייזער. זי האָט געוואַשן פרעמדע פאַר־לאַנגעס. זי האָט זיך גענייאַנטשעט מיט פרעמדע קינדער און זי פלעגט אַרבעטן אין פרעמדע קיכן. עס פאַרשטייט זיך, אַז פון דעם אַלעמען האָט זי קיין גרויס פאַרמענן ניט געקאָנט אָפּשפּאָרן, און קיין רייך לעבן האָט זי זיך ניט געקאָנט פאַרגינען. זי האָט געוואוינט מיט איר קינד, א מיידעלע, אין צוויי קליינע צי־מערן, ערגעץ אויף א "טאָפּ פלאָר", און זי האָט געזוכט צופרידנצושטעלן זיך מיט דעם וואָס זי האָט געקאָנט קריגן פאַר זיך און פאַר איר קינד.

אין די ערשטע יאָרן, כל זמן די כחות זיינען געווען יונג און שטאַרק, האָט זי זיך ווייניק פאַרטראַכט פאַר די עלטערע יאָרן, פאַר דער צייט ווען זי וועט זיין שוואַך צו אַרבעטן, אָבער שפּעטער־צו, ווען זי האָט באַמערקט אירע ערשטע גרויע האָר און די ערשטע קנייטשן אויף איר פּנים, האָט זי זי אָנגעהויבן טראַכ־טן, אז עס איז צייט צו זאָרגן פאַר דער עלטער, און זי האָט באַצייטנס אָנ־געהויבן קלייבן א סענט צו א סענט און אַוועקלייגן דאָס פאַר א שווארצן, פאַר א רעגנדיקן טאָג. אין דער צייט איז די טאָכטער אין די טאָכטער אונטערגעוואַק־סען, זי האָט אָנגעהויבן צו פאַרדינען און די מוטער האָט געקאָנט אָפּרייסן עטלאַכע סענט יעדע וואָך און עס אַוועק־לייגן פאַר די עלטערע יאָרן.

און מאָרגע ווי דאָס זאָל ניט קליי־נען, די אַלטע, פרוי האָט באַוויזן אָנצור־קלייבן, אין פאַרלויף פון העכער דרייסיק יאָר, נאָענט צו צוויי טויזנט דאָלאַר. דאָס איז געווען אין אירע אויגן ווי א ריזיקער פאַרמענן, וואָס דאַרף זי אויפהאַלטן און באַשיצן אויף דער עלטער אין פאַל פון קראַנקהייט.

און נאָך מאָרגער איז דאָס, וואָס די דאָזיקע אַלטע און פּשוט'ע פרוי האָט די נאַנצע צייט דאָס געלט געקליבן ביי זיך אין הויז, ניט געטראָגן ערגעץ וואו אין א באַנק. זי האָט קיינעם איר געלט ניט אָנפאַרטרויט. אַזוי האָט זי עס גע־קליבן, א דאָלאַר צו א דאָלאַר, א קוואַ־ַדער צו א קוואַדער, און עס באַהאַלטן אין א לייוועטענעם זעקל צעקאָפּנס, אין איר בעט.

האָט פאַסירט איין מאָל, אז די פרוי האָט זיך פאַרגעסן איבערצוציילן איר קאַפּיטאַל, און זי האָט זיך אַליין דער־שראָקן פאַר אַזאַ פאַרמעגן — צוויי טויזנט דאָלאַר ! און פון דאַמאָלסט אָן האָט זי אויפגעהערט צו שלאָפן ביינאַכט. זי איז געווארן אומרואיק און באַזאָרגט, טאָמער וועט מען זי באַ'גנב''ענען, טאָ־מער וועט מען זי באַראָבעווען. און ענ־לאַך, נאָך לאַנגן טראַכטן און קלערן, נאָך נעכט פון ניט שלאָפן און פון אומ־רואיקייט, האָט זי באַשלאָסן דאָס געלט אוועקצוטראָגן אין באַנק.

און אין א שיינעם פרימאָרגן האָט זי גענומען דאָס זעקעלע מיט געלט און זי איז אוועק מיט דעם אין באַנק. אָבער שטעלט זיך פאָר דער פרויס'ס צעמישט־קייט און פאַרלאָרנקייט, אז זי האָט, קו־מענדיק אין באַנק, זיך געכאַפּט אז זי האָט ניט דאָס געלט.

דאָס זעקל מיט געלט איז פאַרשוואונ־דען ! דאָס פאַרמעגן וואָס זי האָט, יאָ־ערן לאַנג, געקליבן א סענט צו א סענט, איז אויף א נעהיימניספולן אופן פאַר־שוואונדן געווארן.

צי האָט מען דאָס געלט ביי איר גע־גנב'עט אויפ'ן וועג, אָדער צי האָט זי דאָס פאַרלאָרן — דאָס האָט די אַלטע פרוי ניט געקאָנט אויסגעפינען.

און אַזוי פאַרצווייפלט איז זי געווען פון דעם, אז איר ערשטער אימפּולס איז געווען, צו וואַרפן זיך אונטער די רעדער פון א באַן.

זי האָט עס געטאָן, אָבער צום גליק איז זי געראַטעוועט געווארן אין צייט.

NEW PALACE THEATRE

היינט, מאָרגן און מיטוואָך

טשאַרלס (באַר) ראַדזשערס, אין

"העדס אפּ"

אויך קאָמעדיע, פּיטשורעסק

BIJOU

א רעטעניש פון פאַרוויילונג

"דיקסיאַנאַ" (פּ. נ.)

מיט בייב דעניעלס

מאָטינע 12 ביז 7, דערוואַקסענע 25ס.

אָוונטן, 35ס. קינדער, 15 ס.

אין פעלעס טעאַטער

היינט ווערט געשפּילט א גרויסע ליבעס דראַמע, וואָס האָט אויפגעשטורעמט די וועלט, "טויט־שלאַג", איז דער נאָמען פון דער בילד מיט קלאַדעט קאָלבערט און פרעדריק מאַרטש, אין די הויפּט ראָלן. צו־זאַמען מיט אַן ערשט קלאַסיקן קעסט.

עס ווערט אויך געוויזן א דורכ־אויס ריידנדיקע קאָמעדיע, נייעס אַן פּי־טשורעסק. זעט און הערט עס אין פעלעס טעאַטער.

—(::)—

אַנג־אורהאַ

(שלוס פון זייט 1)

ווערן און געהאַלטן ווערן אין צוים. זיי קאָנען עס באַרויבט ווערן פון זייער קהלי־שער איניציאַטיוו.

די צעשטערנדיקע כחות וועלן פאַר־בלייבן אַלעמאָל פריי. עס איז ניטאָ קיין אוטאָריטעט וואָס זאָל זיי קאָנען צוימען, אויסער א פּאָליציאַישער, וואָס מיר האָבן ניט.

מער וועגן דעם ענין — מאָרגן.

מיט דיר צו רייזן, געאַרג.

אַליס האָט זיך אויפגעהויבן און האָט געפרעגט דעם ברודער מיט די אויגן וואָס זי זאָל טאָן.

— טו אים צוליב אַליס, — האָט גע־אַרג איר געזאָגט שטילערהייט, — דו זעסט דאָך, אז ער שטאַרבט.

אַליס האָט זיך אָנגעבויגן צום אַלטן, האָט אים א קוש געגעבן אין דער האַנט, דער שטאַרבנדיקער מאַן האָט עס דער־פילט און האָט געזאָגט :

— זיי געזונט, גוטע אַליס, דו וועסט גליקלאַך זיין, אָבער איך וועל עס שוין ניט זעען. זיי געזונט, גוטע אַליס.

מיט טרערן אין די אויגן איז אַליס אַרויסגעגאַנגען פון צימער.

(ווייטערעס קומט)

א נאַנץ לעבן האָט זי געקליבן א סענט צו א סענט

פון מאַקס סאַרדער

יאָרן, פאַר דער צייט ווען זי וועט זיין שוואַך צו אַרבעטן, אָבער שפּעטער־צו, ווען זי האָט באַמערקט אירע ערשטע גרויע האָר און די ערשטע קנייטשן אויף איר פּנים, האָט זי זי אָנגעהויבן טראַכ־טן, אז עס איז צייט צו זאָרגן פאַר דער עלטער, און זי האָט באַצייטנס אָנ־געהויבן קלייבן א סענט צו א סענט און אַוועקלייגן דאָס פאַר א שווארצן, פאַר א רעגנדיקן טאָג. אין דער צייט איז די טאָכטער אין די טאָכטער אונטערגעוואַק־סען, זי האָט אָנגעהויבן צו פאַרדינען און די מוטער האָט געקאָנט אָפּרייסן עטלאַכע סענט יעדע וואָך און עס אַוועק־לייגן פאַר די עלטערע יאָרן.

און מאָרגע ווי דאָס זאָל ניט קליי־נען, די אַלטע, פרוי האָט באַוויזן אָנצור־קלייבן, אין פאַרלויף פון העכער דרייסיק יאָר, נאָענט צו צוויי טויזנט דאָלאַר. דאָס איז געווען אין אירע אויגן ווי א ריזיקער פאַרמעגן, וואָס דאַרף זי אויפהאַלטן און באַשיצן אויף דער עלטער אין פאַל פון קראַנקהייט.

און נאָך מאָרגער איז דאָס, וואָס די דאָזיקע אַלטע און פּשוט'ע פרוי האָט די נאַנצע צייט דאָס געלט געקליבן ביי זיך אין הויז, ניט געטראָגן ערגעץ וואו אין א באַנק. זי האָט קיינעם איר געלט ניט אָנפאַרטרויט. אַזוי האָט זי עס גע־קליבן, א דאָלאַר צו א דאָלאַר, א קוואַ־ַדער צו א קוואַדער, און עס באַהאַלטן אין א לייוועטענעם זעקל צעקאָפּנס, אין איר בעט.

האָט פאַסירט איין מאָל, אז די פרוי האָט זיך פאַרגעסן איבערצוציילן איר קאַפּיטאַל, און זי האָט זיך אַליין דער־שראָקן פאַר אַזאַ פאַרמעגן — צוויי טויזנט דאָלאַר ! און פון דאַמאָלסט אָן האָט זי אויפגעהערט צו שלאָפן ביינאַכט. זי איז געווארן אומרואיק און באַזאָרגט, טאָמער וועט מען זי באַ'גנב''ענען, טאָ־מער וועט מען זי באַראָבעווען. און ענ־לאַך, נאָך לאַנגן טראַכטן און קלערן, נאָך נעכט פון ניט שלאָפן און פון אומ־רואיקייט, האָט זי באַשלאָסן דאָס געלט אוועקצוטראָגן אין באַנק.

און אין א שיינעם פרימאָרגן האָט זי גענומען דאָס זעקעלע מיט געלט און זי איז אוועק מיט דעם אין באַנק. אָבער שטעלט זיך פאָר דער פרויס'ס צעמישט־קייט און פאַרלאָרנקייט, אז זי האָט, קו־מענדיק אין באַנק, זיך געכאַפּט אז זי האָט ניט דאָס געלט.

דאָס זעקל מיט געלט איז פאַרשוואונ־דען ! דאָס פאַרמעגן וואָס זי האָט, יאָ־ערן לאַנג, געקליבן א סענט צו א סענט, איז אויף א געהיימניספולן אופן פאַר־שוואונדן געווארן.

צי האָט מען דאָס געלט ביי איר גע־גנב'עט אויפ'ן וועג, אָדער צי האָט זי דאָס פאַרלאָרן — דאָס האָט די אַלטע פרוי ניט געקאָנט אויסגעפינען.

און אַזוי פאַרצווייפלט איז זי געווען פון דעם, אז איר ערשטער אימפּולס איז געווען, צו וואַרפן זיך אונטער די רעדער פון א באַן.

זי האָט עס געטאָן, אָבער צום גליק איז זי געראַטעוועט געווארן אין צייט.

אַט איז א מיטל ווי אַזוי צו שפּאָרן !

באַנוצט זיך מיט די קופּאָנען און שפּאָרט געלט. אָנגענומען פון די דריי־ווערס אָדער אין וועלכן עס איז פון אונזערע ברענטשעס.

פאַרגעסט ניט—די גוטע אַרבעט ווערט פאַר קיין פאַל ניט פאַרמינערט. אין וואָס אייערע קליידער נויטיקן זיך . . . זיי באַקומען עס אין דער פולער מאָס. קיין אַנדער דריי קלינער קאָן זיך ניט פאַרגלייכן צו אונזער אַרבעט. חוץ דעם וואָס זיי רעכענען צוויי מאָל אַזוי פיל. דערפאַר זאָגן מיר: "ש י ק ט ע ס צו פּ ע ר ט ' ס".

טעלעפאָן 37 266

PERTH DYE WORKS LTD.

482-4-6 PORTAGE AVENUE

סייל פּאַסטערס

נעמאַכט

אין 24 שעה

שיין און צוציענד

ביי

"דאָס אידישע וואָרט"

מיר האָבן אַן אויסוואָל פון הונדערטער קאָטס פון די לעצטע צייכענונגען צו באַצירן די פּאָסטערס

מיר טוען די גאַנצע אַרבעט

שיקט אונז בלויז אַריין די פרייזן פון די אַרטיקלען וועלכע איר ווילט אַרויס־שטעלן אויפן סייל — און מיר טוען שוין פאַר אייך דאָס איבעריקע

שרייבט אין וועלכער שפּראַך איר ווילט צו

THE ISRAELITE PRESS LIMITED

165 Selkirk Ave. Phones: 52 213 - 55 409

Classified Section קלאַסיפייד סעקשען

ספּעציעלע פּרייזן פאַר אַרוועטרייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג

איין מאָל, 5 ס. פאַר "אַנייט לייז"		פאַר 3 מאָנאַטן,	$2.15 "
פאַר א וואָך, 20 ס.	"	פאַר 6 מאָנאַטן,	$4.00 "
פאַר א מאָנאַט, 75 ס.	"	פאַר 1 יאָר,	$7.50 "

:: פּערזענלאַכעס ::

PERSONAL

PROF. SCOTT 88 106

290 פּאָרטעדוש עוו. איבער לייסנאַוס מעאַטער נייסטע בעסטע פּאַפּס טראַנס און וואַלץ סטעפּס קלאַסן און סטריקטלי פּריוואַטע לעסאָנס. פולער קורס פון לעסאָנס $5.00.

ראַבערט גרעי סקול פון פיזישער קולטור

114 באַלמאָראַל פּלייס

R.B. ORMISTON

פּלאָריסט

צוויי סטאָרס צו אייער באַדינונג

96 Osborne St., Phone 42 386

340 Portage Ave., Phone 24 791

בקומען טעלעגראַפירט איבעראַל

לייף אינשורענס

בעסער צו האָבן א פּאָליסי און ניט דאַרפן עס, אידער דאַרפן דאָס און ניט האָבן.

P. A. TEMPLETON

807 Electric Railway Chambers

Phone 89 688

טייפּרייטערס

באַנקראָט סייל, רעמינגטאָן, אַנדערוואוד, וואָרדסטאָק און א. וו.

T. A. WEIR

Ph 28 800 247 Notre Dame Ph. 24 783

LIGHTFOOT'S TALLY HO'S

פאַר שלינטן פּאַרטיס

Phone 86 067 Evenings 23 258

מיטוואָך, יאַנוואַר

שפּאַציר און פאַרוויי

פאַראיין פון פּרץ־שול, (

שוועסטער אַוו. ביי וו

אין ציון זאָל, פּראַנראַס,

מ. אוועראַבאַך און תלמ

און לאַנינסקי ביי פאַרו

שול, 8 אָוונט, אין שול.

פאַראָמאָס. פון פּרויען

נ. מ., אין פריידהייט טע

לערער טוזמאַן וועגן

גיע ביי פאַראָמאָס. פון פו

8 אָוונט, אין פאַלקס־ש

פּרץ־שול עלטערן פא

9 אָוו., אין שול, באַריי

טיי צו גונסטן פון ס

קאַנדידאַטור פאַר קלינ

ניגן, ביי מרס. י. פּערלס

שבת, יאַנוואַר 17

טאַנץ פון יונגע הבו

אין ציון זאָל, גוטער אר

זונטאָג, יאַנוואַר 8

טעג־טאָג פון פּאַנע

פאַר חלוצות אין אַרץ־י

אַלגעמ. פאַראָמאָס. פון

סיסטערהוד, 8 נ. מ., אין

ה. שטיינבערג — פאַו

פּאַיסקער, 8.30 אָוונט,

דר. שובין ביי שוו

מוטער־פאַראיין פון ת"ח

ת"ח.

שוועסטער אָוונט פון

היב. סיק, אין 136 סעלס

פּרץ־שול עלטערן פאַו

9 אָוו., אין שול. באַריי

מיטוואָך, יאַנוואַר

שפּאַציר און פאַרוויי

פאַראיין פון פּרץ־שול, (

שוועסטער אָוו. ביי וו

אין ציון זאָל, פּראַנראַס,

מ. אוועראַבאַך און תלמ

און לאַנינסקי ביי פאַרו

שול, 8 אָוונט, אין שול.

פאַראָמאָס. פון פּרויען

נ. מ., אין פריידהייט טע

לערער טוזמאַן וועגן

גיע ביי פאַראָמאָס. פון פו

8 אָוונט, אין פאַלקס־ש

פּרץ־שול עלטערן פא

9 אָוו., אין שול, באַריי

טיי צו גונסטן פון ס

קאַנדידאַטור פאַר קלינ

ניגן, ביי מרס. י. פּערלס

שבת, יאַנוואַר 17

טאַנץ פון יונגע הבו

אין ציון זאָל, גוטער אר

זונטאָג, יאַנוואַר 8

טעג־טאָג פון פּאַנע

פאַר חלוצות אין אַרץ־י

אַלגעמ. פאַראָמאָס. פון

סיסטערהוד, 8 נ. מ., אין

ה. שטיינבערג — פאַו

פּאַיסקער, 8.30 אָוונט,

דר. שובין ביי שוו

מוטער־פאַראיין פון ת"ח

ת"ח.

שוועסטער אָוונט פון

היב. סיק, אין 136 סעלס

פּרץ־שול עלטערן פאַו

9 אָוו., אין שול. באַריי

מיטוואָך, יאַנוואַר

שפּאַציר און פאַרוויי

פאַראיין פון פּרץ־שול, (

שוועסטער אָוו. ביי וו

אין ציון זאָל, פּראַנראַס,

מ. אוועראַבאַך און תלמ

און לאַנינסקי ביי פאַרו

שול, 8 אָוונט, אין שול.

פאַראָמאָס. פון פּרויען

נ. מ., אין פריידהייט טע

לערער טוזמאַן וועגן

גיע ביי פאַראָמאָס. פון פו

8 אָוונט, אין פאַלקס־ש

פּרץ־שול עלטערן פא

9 אָוו., אין שול, באַריי

טיי צו גונסטן פון ס

קאַנדידאַטור פאַר קלינ

ניגן, ביי מרס. י. פּערלס

שבת, יאַנוואַר 17

טאַנץ פון יונגע הבו

אין ציון זאָל, גוטער אר

זונטאָג, יאַנוואַר 8

טעג־טאָג פון פּאַ